

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia   kwietnia 2010 r.

**Pan
Jan Janczykowski
Małopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
ul. Kanonicza 24
31-002 Kraków**

P/09/145
LKR- 4100-01-02/2010

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła – na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.) - kontrolę Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie (zwanego dalej „Urzędem”) w zakresie wykonania budżetu państwa w 2009 r. cz. 85/12 – województwo małopolskie.

Niniejsze wystąpienie tut. Delegatura przesyła – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – w związku z wynikami tej kontroli, przedstawionymi w protokole podpisanym przez Pana Dyrektora w dniu 24 marca 2010 r. i omówionymi na naradzie pokontrolnej w dniu 6 kwietnia 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działania Urzędu w zakresie wykonania budżetu państwa w 2009 r. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny częściowe:

1. Urząd posiadał zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem Małopolskiego Konserwatora Zabytków nr 3 z dnia 25 kwietnia 2006 r. Zastrzeżenia NIK budzi, że nie zostały one zaktualizowane do 31 października 2006 r. w związku ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla budżetu państwa, budżetów samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 , zm. Dz. U. z 2008 r. Nr 72, poz. 422). Aktualizacji ww. zasad dokonano dopiero w toku niniejszej kontroli. Ponadto nadmienić należy, że w systemie rachunkowości Urzędu faktycznie funkcjonowały konta

wprowadzone ww. rozporządzeniem. Zgodnie z postanowieniami art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223) aktualizowanie zasad rachunkowości należy do kierownika jednostki.

NIK negatywnie ocenia nie przeprowadzenie inwentaryzacji środków trwałych, której termin przeprowadzenia upłynął w 2009 r. Naruszono zatem postanowienia art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ich inwentaryzację rozpoczęto w toku kontroli NIK. Nie dokonano inwentaryzacji aktywów pieniężnych na dzień 31.12.2009 r., czym naruszono postanowienia art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 18 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114), a odpowiedzialność, zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, ponosi Pan Dyrektor.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych m.in. za pomocą programu „Pomocnik kontrolera”, w zakresie poprawności sporządzania i ewidencji dowodów księgowych oraz wpływu błędów w księgach na sprawozdawczość budżetową bieżącą i roczną, którym objęto 108 dowodów księgowych o wartości 5.893.893,45 zł z populacji o wartości 6.610.384,45 zł, tj. 88,9 % pozwala na wydanie opinii pozytywnej. Stwierdzono natomiast występowanie błędu systematycznego polegającego na niewprowadzaniu do ewidencji księgowej daty operacji gospodarczej, czym naruszono postanowienia art.23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że zapis księgowy powinien zawierać co najmniej datę dokonania operacji gospodarczej.

Ze względu na nieprzeprowadzenie inwentaryzacji obniża się ocenę wiarygodności ksiąg rachunkowych do pozytywnej z zastrzeżeniami.

Ponadto stwierdzono, że w księgach 2010 roku ujęto 8 dowodów księgowych na łączną kwotę 9.886,97 zł za zakupione materiały i usługi, tj. 0,1% wydatków ogółem, które dotyczyły operacji gospodarczych dokonanych w grudniu 2009 r. Nie przestrzegano zatem w pełni postanowień art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości. Ponadto o ww. kwotę zaniżono zobowiązania wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-28., a w sprawozdaniu finansowym wysokość poniesionych kosztów. Nadmienić należy, że w toku kontroli dokonano korekty zarówno sprawozdania finansowego jak i sprawozdania Rb-28 za 2009 r.

2. Urząd w 2009 r. nie planował osiągnięcia dochodów. Kontrola uzyskanych dochodów z tytułu nadpłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w latach 1999-2007 r. w łącznej kwocie 1.849,69 zł, wykazała, że zostały one przekazane w terminie na dochody budżetu państwa. Należności budżetowe z powyższego tytułu na koniec 2009 r. wyniosły 267,04 zł i zostały w dniu 21.01.2010 r. potrącone ze zobowiązań na rzecz ZUS.
3. Plan wydatków Urzędu na 2009 r. po zmianach, w wysokości 9.548 tys. zł został wykonany w kwocie 9.363 tys. zł, tj. w 98,1 %. Jego niewykonanie w kwocie 185 tys. zł było spowodowane przekazaniem o tę kwotę niższej dotacji dla Klasztoru Sióstr Klarysek w Starym Sączu, które nie wykonały wszystkich zaplanowanych prac remontowych. Kontrola wydatków na ogólną kwotę 5.358,5 tys. zł (57,2 % poniesionych w 2009 r. wydatków) wykazała, że zostały one dokonane zgodnie z planem wydatków, gospodarnie, celowo i zgodnie z przeznaczeniem.

Zastrzeżenia NIK budzi nieterminowe uregulowanie w 2009 r. zobowiązań wobec Poczty Polskiej, w wyniku czego zapłacono odsetki w kwocie 40,51 zł. Przedmiotowy czyn stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, określony w art. 16 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114). Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą Stanisława Dębicka – główny księgowy i Monika Rodzeń – specjalista ds. finansowo-kadrowych za niezabezpieczenie środków finansowych i nieterminowe sporządzenie przelewów bankowych oraz Pan Dyrektor i Jacek Chrzęszczewski - Zastępca Dyrektora za ich nieterminowe podpisanie. Ze względu na znikomy stopień szkodliwości dla finansów publicznych, NIK – na podstawie art. 28 ww. ustawy - odstępuje od skierowania zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Nowelizacja ustawy budżetowej i zmniejszenie planu wydatków Urzędu o 1.227 tys. zł ograniczyły liczbę podmiotów, którym mogła być przyznana dotacja na remont i konserwację obiektów zabytkowych. W zakresie wydatków bieżących Urzędu w 2009 r. w porównaniu do 2008 r. zmniejszyły się one w odniesieniu do usług telekomunikacyjnych z 33,7 tys. zł, do 26,8 tys. zł, za monitoring i sprzątanie z 59,4 tys. zł do 53,3 tys. zł. Natomiast w przypadku usług pocztowych wzrosły one z 80,5 tys. zł do 89,1 tys. zł. W ocenie NIK, Urząd nie podejmował skutecznych działań

w celu ich obniżenia, m.in. ostatniej nowelizacji umowy z Poczta Polska dokonano w dniu 2.05.2005 r.

Dla oceny i kwalifikacji wniosków o udzielenie dotacji na konserwację obiektów zabytkowych powołano Komisję oraz przyjęto regulamin finansowania tych prac ze środków Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie. W przedmiotowym regulaminie nie zwymiarowano jednak poszczególnych kryteriów, którymi miała się kierować Komisja przy ocenie wniosków i proponowaniu kwot dotacji, co zdaniem NIK mogło mieć wpływ na wysokość przyznanych dotacji poszczególnym podmiotom lub odmowę ich przyznania. Podkreślić należy, że podjęto działania zmierzające do nowelizacji przedmiotowego regulaminu, w tym zwymiarowania poszczególnych kryteriów, tak aby podjęte decyzje były jak najbardziej obiektywne. Zastrzeżenia NIK budzi również fakt, iż zlecając w 2009 r. wykonanie kart ewidencyjnych obiektów zabytkowych na kwotę 150,3 tys. zł, przyjął Pan Dyrektor bez zastrzeżeń stawki zaproponowane przez oferentów, zamiast podjąć stosowne działania w celu ich obniżenia.

Ponadto kontrola wykazała, że wydatki w kwocie 278,8 tys. zł (3,0 % ogółu poniesionych wydatków) na konserwację obiektów zabytkowych „ruchomych”, których właścicielami były podmioty nie zaliczone do sektora finansów publicznych zaplanowano i sfinansowano w rozdz. 92120 § 4300 (zakup usług pozostałych), zamiast w § 2720 (dotacje na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych), czym naruszono postanowienia załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...) (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.). Zastrzeżenia NIK budzi podpisanie bezpośrednio przez Urząd dziesięciu umów na konserwację obiektów zabytkowych, których właścicielami były podmioty nie zaliczone do sektora finansów publicznych na ogólną kwotę 164 tys. zł. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w art. 73 stanowi m.in., że osoba nie zaliczona do sektora finansów publicznych będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku. NIK przyjmuje wyjaśnienia Pana Dyrektora, że finansowanie prac przy obiektach zabytkowych

ze środków Małopolskiego Konserwatora było uzasadnione ważnym interesem publicznym a niewykonanie prac stwarzało zagrożenie dla zabytku.

5. Zaplanowane wydatki na wynagrodzenia w kwocie 2.313 tys. zł zostały wykorzystane w całości, przy jednoczesnym nie wykorzystaniu planu zatrudnienia o 7,1 % (zaplanowano 53 etaty, wykorzystano 49,3 etatu).

Otrzymane środki z rezerwy celowej na dodatki specjalne dla pracowników w kwocie 24.510 zł zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

6. NIK nie wnosi zastrzeżeń do realizacji wniosków pokontrolnych, zawartych w wystąpieniu LKR-410/01-2/06 z 7 kwietnia 2006 r. po kontroli wykonania budżetu w 2005 r. przez Wojewodę Małopolskiego.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

1. Bieżące dostosowywanie polityki rachunkowości do obowiązujących przepisów prawa oraz przeprowadzanie inwentaryzacji środków trwałych i środków pieniężnych, w terminach i zakresie przewidzianym prawem.
2. Wprowadzanie do ksiąg rachunkowych zdarzeń w okresie sprawozdawczym, w którym one wystąpiły oraz podawanie w ewidencji księgowej daty dokonania operacji gospodarczej.
3. Planowanie i finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową.
4. Doprowadzenie do przyjęcia i stosowania takich kryteriów i mierników, które proces rozpatrywania i przyznawania dofinansowania prac konserwatorskich uczyni bardziej obiektywnym.

Równocześnie informuję, że przysługuje Panu Dyrektorowi – zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK – prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków, do dyrektora Delegatury NIK, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

O sposobie wykorzystania przedstawionych uwag i wniosków oraz podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę poinformować Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Krakowie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego

wystąpienia lub – w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń – od daty otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 cytowanej ustawy o NIK.

Otrzymują:

1. Adresat.
2. Departament Budżetu i Finansów NIK.
3. Akta kontroli.